

ମନୋହର ଯୋଶୀ

ବନାମ

ଆଇନଗତ ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କ ଜରିଆରେ

ଭାରତୀୟ ରାଜ୍ୟୋତ୍ତମ ପାଟିଲ୍

14 ଜାନୁଆରୀ, 1992

[ଏସ୍. ରଙ୍ଗନାଥନ୍, ଭି. ରାମସ୍ୱାମୀ ଏବଂ ଏନ୍. ଡି. ଓଝା, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିବୃନ୍ଦ]

ଲୋକ ପ୍ରତିନିଧି ଅଧିନିୟମ, 1951: ଧାରା 112 ଏବଂ 117 - ନିର୍ବାଚନ ଅଭିଯୋଗପତ୍ର - ପ୍ରତିସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ଆବେଦନ - ଉପସ୍ଥାପନ - ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ ସୁରକ୍ଷା ରାଶି ଜମା - କେବେ କରାଯିବ - ପ୍ରତିସ୍ଥାପନ ଆଦେଶ - ଅଦାଲତକୁ ଜମା ରାଶି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରିବାକୁ ପଡିବ କିମ୍ବା ଜମା ଆବଶ୍ୟକ ନ ହେଲେ କାରଣ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ପଡିବ

ଅପିଲକାରୀଙ୍କ M.L.A. ଭାବରେ ନିର୍ବାଚନକୁ ଆପତ୍ତି କରି ଜଣେ 'B' ଏକ ନିର୍ବାଚନ ଅଭିଯୋଗପତ୍ର ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । 'B'ଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ନିର୍ବାଚନ ଅଭିଯୋଗପତ୍ରର ଅବସାନ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏହାକୁ ଲୋକ ପ୍ରତିନିଧି ଅଧିନିୟମ, 1951 ର ଧାରା 112(2) ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରକାଶିତ କରାଯାଇଥିଲା । ଉକ୍ତ ପ୍ରକାଶନ ପରେ, ମୃତ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ସ୍ଥାନରେ ପ୍ରତିସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ସମେତ ଚାରିଟି ଆବେଦନ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା । ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦୁଇଟି ଆବେଦନକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଦୁଇଟି ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ ।

ନିର୍ବାଚନ ଅଭିଯୋଗପତ୍ରରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ପ୍ରତିସ୍ଥାପିତ କରୁଥିବା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅପିଲକାରୀ-M.L.A ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି ।

ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ, ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବାରେ ତ୍ରୁଟି କରିଥିଲେ ଯେ ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ ସୁରକ୍ଷା ରାଶି ଜମା କରିବାର ପ୍ରଶ୍ନ କେବଳ ପ୍ରତିସ୍ଥାପନ

ପାଇଁ ଏକ ଆଦେଶ କରାଯିବା ପରେ ଉତ୍ତର ହେବ; ଏବଂ ପ୍ରକୃତରେ ସୁରକ୍ଷା ରାଶି ଜମା କରିବା ପରେ ହିଁ ପ୍ରତିସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇପାରିଥାନ୍ତା ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ତରଫରୁ ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଯେତେବେଳେ ପ୍ରତିସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ଚାରୋଟି ଆବେଦନ କରାଯାଇଥିଲା, ସେତେବେଳେ ପ୍ରଥମେ ପ୍ରତିସ୍ଥାପନ ହେବାକୁ ଥିବା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ନାମ ସୂଚିତ କରି ଏକ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥାନ୍ତା ଏବଂ ତା 'ପରେ ହିଁ ସୁରକ୍ଷା ରାଶି ଜମା କରାଯାଇପାରିଥାନ୍ତା ।

ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରି, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ

ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ: 1. ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବାରେ ଠିକ୍ ଥିଲେ ଯେ ପ୍ରତିସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ ଉପସ୍ଥାପନ ସମୟରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ ସୁରକ୍ଷା ଜମା ଭାବରେ କୌଣସି ରାଶିର ଏକକାଳୀନ ଜମା ଆବଶ୍ୟକ ନୁହେଁ । ଲୋକ ପ୍ରତିନିଧି ଅଧିନିୟମ, 1951 ର ଧାରା 117 ର ଏକ ସରଳ ପଠନ ଦ୍ଵାରା ଏକ ନିର୍ବାଚନ ଅଭିଯୋଗପତ୍ର ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା ସମୟରେ ଉଚ୍ଚ ଆବଶ୍ୟକତା ପ୍ରମୁଖ୍ୟ ଅଟେ । ନିର୍ବାଚନ ଅଭିଯୋଗକାରୀଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ଧାରା 112 ର ଉପଧାରା (3) ଅନୁଯାୟୀ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରତିସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ଆବେଦନକୁ ଏକ ନିର୍ବାଚନ ଅଭିଯୋଗପତ୍ରର ଉପସ୍ଥାପନା ସହିତ ସମକକ୍ଷ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

2. ଦୁଇଟି ସର୍ତ୍ତ ପୂରଣ ହେଲେ ପ୍ରତିସ୍ଥାପିତ ହେବା ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିବାର ଅଧିକାର ଉତ୍ତର ହୋଇଥାଏ, ଯଥା ଆବେଦନ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ନିଜେ ଜଣେ ଆବେଦନକାରୀ ହୋଇଥିବେ ଏବଂ ଧାରା 112 ର ଉପଧାରା (2) ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରକାଶନର ଚଉଦ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଆବେଦନ କରାଯାଇଛି । ତଥାପି, ସେ କେବଳ ସୁରକ୍ଷା ସମ୍ପ୍ରଦାନ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ, ଯଦି କିଛି ଥାଏ, ଅନୁପାଳନ କରିବା ପରେ ପ୍ରତିସ୍ଥାପିତ ହେବାର ଅଧିକାର ପ୍ରାପ୍ତ କରିଥାନ୍ତି । ତେଣୁ, ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କରାଯାଇଥିବା ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକୁ ଏହି ଆଧାରରେ ଖାରଜ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ ଉଚ୍ଚ ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ ଦାଖଲ କରିବା ସମୟରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ ସୁରକ୍ଷା ରାଶି ଭାବରେ କୌଣସି ରାଶି ଜମା କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

3. ପ୍ରତିସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ଆବେଦନ ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ସମୟରେ ଅଦାଲତଙ୍କୁ ବିଚାର କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଯେ ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ ସୁରକ୍ଷା ଜମା ଭାବରେ କୌଣସି ଜମା କରାଯିବ କି ନାହିଁ ଏବଂ ଯଦି ଏହା କରାଯିବ ତେବେ କେତେ ପରିମାଣ ଜମା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଯଦି ଏକ ପ୍ରଦତ୍ତ

ମାମଲାର ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଅଦାଲତ ଏହି ଉପସଂହାରରେ ଉପନୀତ ହୁଅନ୍ତି ଯେ ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ କୌଣସି ରାଶି ସୁରକ୍ଷା ଜମା ଭାବରେ ଜମା କରାଯିବ ନାହିଁ, ତେବେ କୌଣସି ସର୍ତ୍ତ ବିନା ଦେୟର ଏକ ଆଦେଶ ଯଥେଷ୍ଟ ହେବ । ତଥାପି, କାରଣ ସହିତ ସୁରକ୍ଷା ଭାବରେ କୌଣସି ଜମା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, ତାହା ପ୍ରତିସ୍ଥାପନ ଆଦେଶରେ ଏକକାଳୀନ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ, ଯଦି ଅଦାଲତ ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ଉପନୀତ ହୁଅନ୍ତି ଯେ ପ୍ରତିସ୍ଥାପିତ ହେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କୁ ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ ସୁରକ୍ଷା ରାଶି ଭାବରେ କିଛି ପରିମାଣ ଜମା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ, ତେବେ ସେହି ରାଶିକୁ ପ୍ରତିସ୍ଥାପନ କ୍ରମରେ ଏକକାଳୀନ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ଏବଂ ଏପରି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପ୍ରତିସ୍ଥାପିତ ହେବାର ଅଧିକାର ଏପରି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପରିମାଣ ଜମା କରିବାର ସର୍ତ୍ତ ପାଳନ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବା ଉଚିତ୍ ।

4. ତତ୍କାଳୀନ ମାମଲାରେ, ସେହି ସମାନ କ୍ରମରେ ତାଙ୍କର ପ୍ରତିସ୍ଥାପନକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରି ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ସୁରକ୍ଷା ରାଶି ଜମା କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା, ଏବଂ ଏହାକୁ ତା' ପରଦିନ ଜମା କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଯଦିଓ ଆପଣ କରାଯାଇଥିବା ଆଦେଶ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 112 ର ଉପଧାରା (3) ର ଆବଶ୍ୟକତାର କଡ଼ା ଅନୁପାଳନ କରିଥିଲା ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, ଆଦେଶରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରାଯାଇ ନାହିଁ ।

ଦେଖାନୀ ଅପିଲୀୟ ଅଧିକାରିତା: ଦେଖାନୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 112 (NCE)/1992 ।

ନିର୍ବାଚନ ପିଟିସନ ସଂଖ୍ୟା 24/1990 ରେ 1991 ର ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 1, 2, 3 ଏବଂ 4 ରେ ବମ୍ବେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 5.8.1991 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ପି. ପି. ରାଓ, ପି. ଏଚ. ପାରେଶ ଏବଂ ଚେତନା ଆନନ୍ଦ ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଗୋପାଳ ସୁବ୍ରମଣ୍ୟମ ଏବଂ ଏମ୍. ଏନ୍. ଶ୍ରୀଫ୍ ।

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଓଝାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ବିଶେଷ ଅନୁମତି ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଛି ।

ନିର୍ବାଚନ ପିଟିସନ୍ ସଂଖ୍ୟା 24/1990 ରେ କରାଯାଇଥିବା ବିବିଧ ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ବମ୍ବେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 5 ଅଗଷ୍ଟ, 1991 ର ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏହି ଅପିଲକୁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି । ସଦର ନିର୍ବାଚନମଣ୍ଡଳରୁ ଅପିଲକାରୀ ମହାରାଷ୍ଟ୍ର ବିଧାନସଭାକୁ ନିର୍ବାଚିତ

ହୋଇଥିଲେ । ଜଣେ ଭାଉରାଓ ରାଗୋଜୀ ପାଟିଲ ଉକ୍ତ ନିର୍ବାଚନକୁ ଆପତ୍ତି କରି ନିର୍ବାଚନ ପିଟିସନ୍ ସଂଖ୍ୟା 24/1990 ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ତେବେ 1991 ମସିହା ଜୁନ୍ 4 ତାରିଖରେ ତାଙ୍କର ଦେହାନ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ସେ ଏକମାତ୍ର ଆବେଦନକାରୀ ହୋଇଥିବାରୁ ତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ଲୋକ ପ୍ରତିନିଧି ଅଧିନିୟମ, 1951 (ଏହା ପରେ ଅଧିନିୟମ ଭାବରେ ସୂଚିତ) ର ଧାରା 112 ର ଉପଧାରା (1) ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନକୁ ଅବସାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଅଧିନିୟମର ଧାରା 112 ର ଉପଧାରା (2) ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥିବା ଅନୁଧ୍ୟାନ ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ତଥ୍ୟ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା । ଉକ୍ତ ପ୍ରକାଶନ ପରେ ମୃତ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସ୍ଥାନରେ ପ୍ରତିସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିବା ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ଆବେଦନ ସମେତ ଚାରିଟି ଆବେଦନ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 112 ର ଉପଧାରା (3) ଅନୁଯାୟୀ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା । ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକୁ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇଥିବା ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେତେବେଳେ କି ଅନ୍ୟ ଦୁଇଟି ଆବେଦନକୁ କେତେକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମତ୍ତବ୍ୟ ସହିତ ଖାରଜ କରାଯାଇଥିଲା ।

ନିର୍ବାଚନରେ ସଫଳ ପ୍ରାର୍ଥୀ ଥିବା ଅପିଲକାରୀ ବର୍ତ୍ତମାନର ଅପିଲରେ ମୃତ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସ୍ଥାନରେ ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ପ୍ରତିସ୍ଥାପିତ କରିବାର ଆଦେଶକୁ ଆପତ୍ତି କରିଛନ୍ତି । ଏହି ଅପିଲର ସମର୍ଥନରେ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିକାରୀ ଦୁଇଟି କାରଣ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି । ପ୍ରଥମତଃ, ଏହା ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି ଯେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ, ଯେଉଁଥିରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ପ୍ରତିସ୍ଥାପନ ଆଦେଶ ଦେବା ପୂର୍ବରୁ ପୂର୍ବ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ସ୍ୱରୂପ ସେମାନଙ୍କୁ ଧାରା 112 ର ଉପ-ଧାରା (3) ଦ୍ୱାରା ଅନୁଧ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିବା ସୁରକ୍ଷା ଯୋଗାଇବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରତିସ୍ଥାପନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯିବା ପରେ ହିଁ ସୁରକ୍ଷା ଯୋଗାଇବାର ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିବ ବୋଲି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବାରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ତ୍ରୁଟି କରିଥିଲେ । ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଦ୍ୱିତୀୟ ଉପସ୍ଥାପନ ଏହା ଅଟେ ଯେ ଯଦିଓ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ତୁରନ୍ତ ସୁରକ୍ଷା ଜମା ବାବଦକୁ ଅଦାଲତରେ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କୁ 2,000 ଟଙ୍କା ଜମା କରିବାକୁ କୁହାଯାଇଛି, ମୂଳ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସ୍ଥାନରେ ପ୍ରତିସ୍ଥାପିତ କରିବାକୁ ପ୍ରଥମେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା ପରେ ହିଁ ଆଦେଶର ସେହି ଅଂଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି । ବିଜ୍ଞ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ, ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ପ୍ରକୃତରେ ସୁରକ୍ଷା ରାଶି ଜମା କରିବା ପରେ ହିଁ ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରତିସ୍ଥାପନ କରିବାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇପାରିଥାନ୍ତା । ବିଜ୍ଞ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 112

ର ଉପ-ଧାରା (3) ର ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ପାରିତ ହୋଇଥିବା ଆପତ୍ତିଜନକ ଆଦେଶଟି ଖାରଜ ହେବାକୁ ଆଇନତଃ ବାଧ୍ୟ ଅଟେ ।

ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ, ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ, ସେମାନଙ୍କ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଏହା ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଛି ଯେ ଯେତେବେଳେ ପ୍ରତିସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ଚାରୋଟି ଆବେଦନ କରାଯାଇଥିଲା, ସେତେବେଳେ ପ୍ରଥମେ ଯେଉଁମାନେ ପ୍ରତିସ୍ଥାପିତ ହେବାକୁ ଥିଲେ ସେଇ ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କ ନାମ ସୂଚିତ କରି ଏକ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଏବଂ ତା'ପରେ କେବଳ ସେହି ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କୁ, ଯେଉଁମାନେ ପ୍ରତିସ୍ଥାପିତ ହେବାକୁ ଥିଲେ, ସୁରକ୍ଷା ଭାବରେ ଯେକୌଣସି ରାଶି ଜମା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କରାଯାଇଥିବା ସମ୍ପୃକ୍ତ ଦାଖଲଗୁଡ଼ିକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ, ଅଧିନିୟମର ଧାରା 112 ର ଉପଧାରା (3) କୁ ପୁନଃ ଉପ୍ଲବ୍ଧ କରାଯାଇପାରିବ । ଏହା ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି:

"112 (1). "

(2) "

(3) କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଯିଏ ନିଜେ ଜଣେ ଆବେଦନକାରୀ ହୋଇଥାଇପାରନ୍ତି, ଏପରି ପ୍ରକାଶନର ଚଉଦ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ, ଆବେଦନକାରୀ ଭାବରେ ପ୍ରତିସ୍ଥାପିତ ହେବା ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିପାରିବେ ଏବଂ ସୁରକ୍ଷା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସର୍ତ୍ତାବଳୀର, ଯଦି କିଛି ଥାଏ, ଅନୁପାଳନ କରିବା ପରେ, ଏହିପରି ପ୍ରତିସ୍ଥାପିତ ହେବାକୁ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉପଯୁକ୍ତ ମନେ କରୁଥିବା ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଜାରି ରଖିବାକୁ ହକଦାର ହେବେ ।"(ଗୁରୁତ୍ଵ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି)

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଯେହେତୁ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 117 ଦ୍ଵାରା ଅନୁଧ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିବା ପିଟିସନର ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ ସୁରକ୍ଷା ଭାବରେ କୌଣସି ରାଶି ଜମା କରିନାହାଁନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କର ଆବେଦନ ଖାରଜ ହେବା ଉଚିତ୍ । ଏହି ଆବେଦନକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବା ସମୟରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉପରୋକ୍ତ

ମନ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ, ଅର୍ଥାତ୍, ସୁରକ୍ଷା ଆଦେଶ କରିବାର ପ୍ରଶ୍ନ କେବଳ ପ୍ରତିସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ଏକ ଆଦେଶ କରାଯିବା ପରେ ଉତ୍ପନ୍ନ ହେବ । ଆମ ମତରେ, ପ୍ରତିସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକର ଉପସ୍ଥାପନ ସମୟରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ ସୁରକ୍ଷା ଜମା ଭାବରେ କୌଣସି ପରିମାଣର ଏକକାଳୀନ ଜମା କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନଥିଲା ବୋଲି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବାରେ କୌଣସି ତ୍ରୁଟି କରିଥିବା ପରି ମନେ ହେଉନାହିଁ । ଧାରା 117 ର ଏକ ସରଳ ପଠନ ଦ୍ୱାରା "ଏକ ନିର୍ବାଚନ ପିଟିସନ୍ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା ସମୟରେ" ଉଚ୍ଚ ଆବଶ୍ୟକତା ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଅଟେ । ନିର୍ବାଚନ ଅଭିଯୋଗକାରୀଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ଧାରା 112 ର ଉପଧାରା (3) ଅନୁଯାୟୀ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରତିସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ଆବେଦନକୁ ଏକ ନିର୍ବାଚନ ପିଟିସନ୍ ର ଉପସ୍ଥାପନା ସହିତ ସମକକ୍ଷ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ ଏହା ଧ୍ୟାନ ଦେବାକୁ ହେବ ଯେ ଧାରା 112 ର ଉପଧାରା (3) ରେ ପ୍ରତିସ୍ଥାପନ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିବା ସମୟରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ କୌଣସି ପରିମାଣର ସୁରକ୍ଷା ଜମା କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ । ଏହା ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ, ଯିଏ ନିଜେ ଜଣେ ଆବେଦନକାରୀ ହୋଇପାରନ୍ତି, ଉପଧାରା (2) ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରକାଶିତ ହେବାର ଚଉଦ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଆବେଦନକାରୀ ଭାବରେ ପ୍ରତିସ୍ଥାପିତ ହେବା ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିପାରିବେ ବୋଲି ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ । ତଥାପି, ଆବେଦନକାରୀ କେବଳ ସୁରକ୍ଷା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ, ଯଦି କିଛି ଥାଏ, ଅନୁପାଳନ କରିବା ପରେ ପ୍ରତିସ୍ଥାପିତ ହେବାର ଅଧିକାର ପ୍ରାପ୍ତ କରିଥାନ୍ତି । ଅନ୍ୟ ଶବ୍ଦରେ କହିବାକୁ ଗଲେ, ଦୁଇଟି ସର୍ତ୍ତ ପୂରଣ ହେଲେ ପ୍ରତିସ୍ଥାପିତ ହେବା ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିବାର ଅଧିକାର ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଥାଏ: (i) ଆବେଦନ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ନିଜେ ଜଣେ ଆବେଦନକାରୀ ହୋଇଥିବେ ଏବଂ (ii) ଧାରା 112 ର ଉପଧାରା (2) ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରକାଶନର ଚଉଦ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଆବେଦନ କରାଯାଇଥିବ । ତଥାପି, ସେ କେବଳ ସୁରକ୍ଷା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ, ଯଦି କିଛି ଥାଏ, ଅନୁପାଳନ କରିବା ପରେ ପ୍ରତିସ୍ଥାପିତ ହେବାର ଅଧିକାର ପ୍ରାପ୍ତ କରିଥାନ୍ତି । ତେଣୁ, ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକୁ ଏହି ଆଧାରରେ ଖାରଜ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ ଉଚ୍ଚ ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ ଦାଖଲ କରିବା ସମୟରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ ସୁରକ୍ଷା ରାଶି ଭାବରେ କୌଣସି ରାଶି ଜମା କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ ଧାରା 117 ଆଧାରରେ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ଆବେଦନକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବା ସମୟରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉଲ୍ଲିଖିତ ଉପରୋକ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣଗୁଡ଼ିକ କରାଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଆମକୁ ଏହା ପ୍ରତୀତ ହୁଏ ଯେ କରାଯାଇଥିବା ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣଗୁଡ଼ିକ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ବ୍ୟାପକ ଅଟେ । ଆମ ମତରେ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରତିସ୍ଥାପିତ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ କି ନାହିଁ ଏବଂ ପ୍ରତିସ୍ଥାପିତ ହେବାକୁ

ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ, ଯଦି କିଛି ଥାଏ, କେତେ ପରିମାଣର ସୁରକ୍ଷା ଜମା କରାଯିବ, ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଏକକାଳୀନ ବିବେକ ପ୍ରୟୋଗ ବିଷୟରେ ଧାରା 112 ର ଉପ-ଧାରା (3) ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିଥାଏ । ପ୍ରତିସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ଏକ ଆଦେଶ ଦେବା ପରେ ହିଁ ସୁରକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରିବାର ପ୍ରଶ୍ନ ଉତ୍ପନ୍ନ ହେବ ବୋଲି ମତାମତ କ୍ଷଷ୍ଟ ଭାବରେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 112 ର ଉପ-ଧାରା (3) ର ଆବଶ୍ୟକତା ସହିତ ମେଳ ଖାଉ ନାହିଁ । ଅଧିନିୟମର ଧାରା 117 ଠାରୁ ଭିନ୍ନ ଥିବା ଧାରା 112 ର ଉପ-ଧାରା (3) "ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ପାଳନ କରିବା ପରେ" ଏବଂ "ସୁରକ୍ଷା ବିଷୟରେ" ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ "ଯଦି କୌଣସି" ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ବ୍ୟବହାର କରିଥାଏ । ତେଣୁ, ପ୍ରତିସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ଆବେଦନ ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ସମୟରେ, ଅଦାଲତକୁ ଏହା ମଧ୍ୟ ବିଚାର କରିବାକୁ ହେବ ଯେ ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ ସୁରକ୍ଷା ଭାବରେ କୌଣସି ଜମା ଦେବାକୁ ହେବ କି ନାହିଁ ଏବଂ ଯଦି ଏହା କରିବାକୁ ହେବ ତେବେ ଜମା କରିବାକୁ ଥିବା ପରିମାଣ କେତେ ଅଟେ । ଯଦି ଏକ ପ୍ରଦତ୍ତ ମାମଲାର ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଅଦାଲତ ଏହି ଉପସଂହାରରେ ଉପନୀତ ହୁଅନ୍ତି ଯେ ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ କୌଣସି ରାଶି ସୁରକ୍ଷା ଜମା ଭାବରେ ଜମା କରାଯିବ ନାହିଁ, ତେବେ କୌଣସି ସର୍ତ୍ତ ବିନା ଦେୟର ଏକ ଆଦେଶ ଯଥେଷ୍ଟ ହେବ । ତଥାପି, କାରଣ ସହିତ ସୁରକ୍ଷା ଭାବରେ କୌଣସି ଜମା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, ତାହା ପ୍ରତିସ୍ଥାପନ ଆଦେଶରେ ଏକକାଳୀନ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ, ଯଦି ଅଦାଲତ ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ଉପନୀତ ହୁଅନ୍ତି ଯେ ପ୍ରତିସ୍ଥାପିତ ହେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କୁ ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ ସୁରକ୍ଷା ରାଶି ଭାବରେ କିଛି ପରିମାଣ ଜମା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ, ତେବେ ସେହି ରାଶିକୁ ପ୍ରତିସ୍ଥାପନ କ୍ରମରେ ଏକକାଳୀନ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ଏବଂ ଏପରି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପ୍ରତିସ୍ଥାପିତ ହେବାର ଅଧିକାର ଏପରି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପରିମାଣ ଜମା କରିବାର ସର୍ତ୍ତ ପାଳନ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବା ଉଚିତ୍ । ଆମ ମତରେ, ଏହା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 112ର ଉପଧାରା (3) ର ପ୍ରକୃତ ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ଅଟେ ।

ତତ୍କାଳୀନ ମାମଲାର ତଥ୍ୟକୁ ଆସିବାବେଳେ ଏହା ପୂର୍ବରୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା ପରି ମନେ ହେବ ଯେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ସେହି ସମାନ ଆଦେଶ ଦ୍ଵାରା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଯାହା ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତିସ୍ଥାପନକୁ "ତୁରନ୍ତ ଅଦାଲତରେ ସୁରକ୍ଷା ଜମା ଭାବରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ 2,000 ଟଙ୍କା ଜମା କରିବାକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା । "ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଆମକୁ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ଯେ ଏହି ସର୍ତ୍ତ ଆପଣି କରାଯାଇଥିବା ଆଦେଶ ପାରିତ ହେବାର ପରଦିନ ହିଁ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପାଳନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ପରିସ୍ଥିତିଗୁଡ଼ିକୁ

ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଆମର ମତ ହେଉଛି ଯେ ଯଦିଓ ଆପଣ କରାଯାଇଥିବା ଆଦେଶ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 112 ର ଉପଧାରା (3) ର ଆବଶ୍ୟକତା ସହ କଠୋର ଅନୁପାଳନ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, ଏହା ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 136 ଅନୁଯାୟୀ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ମାମଲା ନୁହେଁ ।

ଉପରୋକ୍ତ ଆଲୋଚନାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଏହି ଆଦେଶ ବିଫଳ ହୋଇଛି ଏବଂ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ଖାରଜ କରାଯାଇଛି । ମାମଲାର ପରିସ୍ଥିତିଗୁଡ଼ିକରେ, ପକ୍ଷମାନେ ସେମାନଙ୍କର ନିଜସ୍ୱ ଖର୍ଚ୍ଚ ବହନ କରିବେ ।

ଜି. ଏନ୍.

ଆଦେଶ ଖାରଜ କରାଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

“ଉପଭାଷା ରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।”

ଭାଷାନ୍ତର:

ସୁଶ୍ରୀ ସଙ୍ଗୀତା ଲେଙ୍କା,
ଅନୁବାଦିକା,
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ